

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-534/19-M

Název	Mateřská škola Polom, příspěvková organizace
Sídlo	č. p. 52, 753 64 Polom
E-mail	mspolom@seznam.cz
IČ	75106469
Identifikátor	672103567
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jarmila Proklová
Zřizovatel	obec Polom
Místo inspekční činnosti	č. p. 52, 753 64 Polom
Termín inspekční činnosti	3. - 4. 4. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Jednotřídní mateřská škola (dále MŠ, škola) poskytuje předškolní vzdělávání dětem od dvou do sedmi let. Ke dni inspekce bylo v MŠ zapsáno 15 dětí (kapacita MŠ je 30 dětí). Z celkového počtu bylo pět dětí před zahájením povinné školní docházky včetně jednoho dítěte s odloženou povinnou školní docházkou, tři děti byly mladší tří let. V současné době mateřská škola nevzdělává děti s přiznanými podpůrnými opatřeními. Provoz MŠ probíhá od 6.45 do 15.45 hodin, úplata za předškolní vzdělávání na rok 2018/2019 byla stanovena na 300 Kč. Stravování zajišťuje MŠ prostřednictvím vlastní školní jídelny. Po celou dobu pobytu dětí ve škole byl k dispozici pitný režim. Mateřská škola se nachází ve středu obce v části starší budovy účelově upravené pro potřeby předškolního vzdělávání a její součástí je školní zahrada.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školu řídí ředitelka s dlouholetými zkušenostmi, které jí umožňují stanovovat reálné koncepční záměry např. v oblasti materiálních podmínek i zvyšování kvality předškolního vzdělávání. Stanovené cíle jsou konkrétní a dosažitelné, avšak jen sporadicky jsou provázeny potřebnými kroky k jejich uskutečňování.

Vzdělávací proces spolu s ředitelkou školy zajišťuje vyučující s kratší praxí, která na pozici učitelky působí čtvrtým rokem a její úvazek je zkrácen. V malém kolektivu zaměstnanců probíhá řízení školy spíše neformálně, ředitelka školy zajišťuje informovanost všech zúčastněných zejména každodenním osobním kontaktem, tento způsob preferuje na pracovišti i ve vztahu k zákonným zástupcům a zřizovateli. Zavedený systém neformálního řízení však vykazuje řadu nedostatků, které se odrazily v celkové kvalitě školy.

Kontrolní činnost realizuje ředitelka školy pouze kratšími režimovými vstupy do vzdělávacího procesu v době poledního překrývání pedagogů. Cílené hospitace neuskutečňuje, učitelce tak není poskytována dostatečná zpětná vazba o kvalitě její práce. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) bylo nahodilé, ve sledovaném období se vyučující nezúčastnily žádných vzdělávacích seminářů, učitelka si rozšiřuje odborné vzdělání vysokoškolským studiem. Absence plánu DVPP a osvědčení z absolvovaných kurzů, neprokazatelnost prohlubování odbornosti v rámci samostudia s využíváním nových poznatků v přímé vzdělávací práci nevytvářely předpoklady pro zvyšování úrovně předškolního vzdělávání ve smyslu Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a nových pedagogických přístupů, což se projevilo v nižší úrovni vzdělávacího procesu. Pedagogická rada se schází pravidelně, neplní však funkci poradního orgánu, společná setkávání jsou zpravidla zaměřena jen na organizační záležitosti. Ze zápisů nevyplývají opatření týkající se vzdělávací činnosti školy, evaluace vzdělávacího procesu, hodnocení tematických celků, cílená práce s pedagogickou diagnostikou a vzájemné předávání nově získaných poznatků. Dílčí pedagogická diskuse k plánování vzdělávání není běžnou součástí jednání. Chybí aktivní využití tohoto nástroje řízení k posílení týmové spolupráce, vyhodnocování všech oblastí vzdělávání i prosazování potřebných změn v práci pedagogů i školy jako celku.

V oblasti zajištění bezpečnosti dětí i ostatních osob vykazuje škola nedostatky a malou invenci ke zlepšení stávajícího stavu, rovněž nebyla věnována dostatečná pozornost vyhledávání rizik. Fyzická bezpečnost dětí je zajištěna prostřednictvím nepřetržitého pedagogického dohledu, formálně jsou pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve školním řádu pouze konstatována.

Mateřská škola má méně vhodné podmínky pro poskytování předškolního vzdělávání, prostorové podmínky umožňují realizaci předškolního vzdělávání, materiální vybavení školy je však zastaralé a opotřebované. Jeho zkvalitnění je jedním ze záměrů ředitelky školy spolu s postupnou modernizací a je závislé na finančních možnostech školy i jejího zřizovatele. Nábytek ve třídě je přizpůsoben potřebám dětí předškolního věku, děti mají k dispozici vhodnou zásobu hraček, didaktických pomůcek, tělocvičného nářadí, dětské literatury a výtvarného materiálu. Přehledným uložením pomůcek v dosahu dětí v tematicky zaměřených koutech je podporována jejich samostatnost při výběru. U budovy MŠ se nachází rozlehlá školní zahrada, herní prvky a sedací nábytek jsou však v neuspokojivém technickém stavu a vykazují bezpečnostní riziko. Škola využívá okolní krajinu k pravidelným vycházkám do přírody, k dispozici je i obecní dětské hřiště.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Během inspekční činnosti bylo sledováno vzdělávání realizované učitelkou i ředitelkou školy. Dopolední blok vzdělávání probíhal v pevném režimu a organizace dne vycházela z časově vymezeného střídání činností, bez žádoucího prolínání vzdělávacího obsahu v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Spontánní a řízené činnosti byly většinou vyvážené, nabízené aktivity obsahovaly manipulační a pracovní činnosti, prostor byl dán i spontánním hrám podle vlastní volby dětí se zaměřením na přirozenou hru ve skupině. Učitelky uplatňovaly při komunikaci s dětmi převážně vstřícný přístup, podporovaly u dětí rozvíjení prosociálních vztahů a dodržování pravidel chování.

Řízené vzdělávací činnosti byly vedeny převážně frontální formou s následnou samostatnou prací dětí. Učitelky volily zejména verbální metodu rozhovoru nad obrázky v komunikativním kruhu, součástí bylo frontálně vedené činnostní učení, zaměřené na rozvoj dopravní gramotnosti. Předkládané úkoly však nebyly diferencované v náročnosti podle věku a individuálních vzdělávacích schopností dětí, nejstarší děti tak nemohly plně využít svůj potenciál, pro nejmladší děti bylo zadání obtížné. Chyběla promyšlená vnitřní motivace dětí s využitím širokého spektra konkrétních pomůcek včetně možnosti prožitkového učení, vycházejícího z aktuálního tématu. Děti měly minimální prostor pro vlastní vyjadřování, na otázky odpovídaly jednoslovně, bez širšího zamyšlení. Pouze okrajově byly vedeny ke kooperativním aktivitám a podněcovány k experimentování, řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant jejich řešení. Způsob pedagogického vedení dával dětem menší prostor pro skupinovou a kooperativní práci, experimentování a samostatné rozhodování, rovněž specificky zaměřené činnosti, jako jsou např. záměrné aktivity pro děti před nástupem k povinné školní docházce či s odkladem povinné školní docházky nebyly v průběhu poskytovaného vzdělávání zaznamenány. V menší míře byly děti podporovány ve vzájemném hodnocení a sebehodnocení a zpětná vazba poskytovaná ze strany učitelek měla spíše formální charakter, bez účinných motivujících prvků vzhledem k rozvoji osobnosti dítěte a jeho vztahu k dalšímu učení. Vřelejší a vstřícnější přístup k dětem a pestřejší metody ve vzdělávání uplatňovala spíše ředitelka.

Cíleně se učitelkám dařilo rozvíjet zejména pohybové dovednosti dětí, a to zařazováním tělovýchovných aktivit do každodenního programu třídy. Bylo patrné, že děti jsou zvyklé provádět zdravotně preventivní cviky a znají hudebně pohybové hry i doprovodná říkadla. Odpovídající samostatnost prokazovaly děti při stravování, hygieně a sebeobsluze, přirozeně zvládaly přesuny v prostorách MŠ při pobytu venku a dodržovaly dohodnutá pravidla. V denním programu byla respektována individuální potřeba odpočinku jednotlivých dětí pouze částečně, mateřská škola nabízí dětem s nižší potřebou spánku klidovou činnost

na lehátku, k realizaci skupinových aktivit se specificky zacílenými úkoly nezajistila škola vhodné podmínky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání v MŠ korespondují s vytvořenými podmínkami, uplatňovanými pedagogickými přístupy i věkovými a individuálními odlišnostmi dětí. Děti prokazovaly přiměřené znalosti ze světa lidí a přírody, uměly reprodukovat písně a básně. Fyzickou zdatnost a patřičné pohybové dovednosti projevovaly zejména při pohybových aktivitách a pobytu venku. Učitelky vhodně podporovaly rozvoj manipulačních dovedností, jemné motoriky ruky a pracovních návyků.

Evaluační předškolního vzdělávání vzhledem ke vzdělávacím záměrům a vytváření základů klíčových kompetencí nebyla v průběhu inspekční činnosti předložena a z rozhovorů s ředitelkou vyplynulo, že k systematickému vyhodnocování využitých metod, forem, pedagogických přístupů s cílem sebereflexe pedagogů a zkvalitňování předškolního vzdělávání nedochází. Což se projevilo v nižší kvalitě poskytovaného vzdělávání.

Rozvoj jednotlivých dětí učitelky sledují prostřednictvím schematického systému záznamů, který umožňuje sledovat pokroky a vývoj jednotlivých dětí během školního roku, za aktuální školní rok byly vyplněny pouze částečně. Zvolené diagnostické formuláře postihovaly jen obecně oblasti vývoje dětí a informace, které jejich prostřednictvím škola získává, nevyužívá pro plánování individualizované a diferencované vzdělávací nabídky, cíleně zaměřené na vyrovnávání nerovnoměrností ve vývoji jednotlivých dětí, včetně systematické přípravy dětí před nástupem k povinné školní docházce a dětí s uložným odkladem povinné školní docházky. Ve sledovaných aktivitách chybělo i přirozené prolínání prvků cílené podpory předmatematické a předčtenářské gramotnosti nebo systematického rozvíjení zrakového, sluchového či hmatového vnímání a zařazování logopedických chvil, stejně jako zadávání různě náročných úkolů respektující věkové zvláštnosti dětí ve věkově smíšeném kolektivu. Nedostatky v evaluaci částečně kompenzovalo povědomí pedagogických pracovníků o potřebách, schopnostech i dovednostech jednotlivých dětí, což mimo jiné vyplývá také z práce s malým kolektivem dětí. Příležitostí školy je propojení kontrolní a hospitační činnosti s evaluací pedagogického procesu a výstupy pedagogické diagnostiky a v rámci pohospitačních rozhovorů a jednání pedagogických rad se zaměřovat na objektivní analýzu průběhu vzdělávání, efektivitu použitých metod a prostředků s cílem zvyšování úrovně výchovně vzdělávacího procesu.

O obsahu a výsledcích vzdělávání škola informuje zákonné zástupce především prostřednictvím informací na nástěnce v šatně dětí i prostřednictvím dětských prací prezentovaných v prostorách MŠ. Dále škola organizuje schůzky s rodiči, problémy ve vzdělávání jsou řešeny individuálně a dle potřeb dětí a zákonných zástupců.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke stagnaci v materiálním vybavení školy, poklesu úrovně řídicích procesů a k nižší míře využívání moderních pedagogických přístupů při vzdělávání dětí.
- Postupně klesá počet dětí v mateřské škole.

Silné stránky

- Velmi dobré vzájemné vztahy kladně ovlivňují klima školy.
- Mateřská škola je vstřícná k přijímání dětí mladších tří let a zajišťuje podmínky pro jejich adaptaci výchovu a vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škola má ke svému rozvoji stanovené dosažitelné koncepční záměry, pasivní přístup vedení způsobuje stagnaci v rozvoji školy.
- Budova i zahrada školy vykazují některá bezpečnostní rizika vzhledem k ochraně zdraví a bezpečnosti dětí.
- Absence hodnotících mechanismů zejména v oblasti řízení, metodického vedení, individualizace a některých podmínek a výsledků vzdělávání.
- Nabídka dalšího vzdělávání a profesního rozvoje pedagogů je využívána pouze sporadicky.
- Nízká míra pedagogické diskuze o uplatňování účinných pedagogických postupů ve věkově smíšeném kolektivu dětí.
- Převažující frontální formy práce při didakticky zacílených činnostech s nedůsledným využíváním individualizace a diferenciací dle aktuálních učebních dovedností, schopností a potřeb dětí.
- Malé využívání pozitivní zpětné vazby směrem k dětem, neuplatňování sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení dětí.
- Okrajové zařazování cílených aktivit podporujících experimentování, objevování, řešení problémových otázek a úkolů.
- Nedostatečné zaměření vyhodnocování realizovaných témat na sebereflexi učitelů vzhledem k užívaným metodám a formám předškolního vzdělávání bez stanovování dalších kroků při vzdělávání.
- Nedůsledné vedení pedagogické diagnostiky včetně vyhodnocování pokroků dětí s absencí závěrů a následných opatření k individuální podpoře při vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na účinné a efektivní strategie řízení mateřské školy a prostřednictvím důsledné kontrolní i hospitační činnosti zkvalitnit úroveň poskytovaného předškolního vzdělávání.
- Uplatňovat účelný systém evaluačních mechanismů vzhledem ke vzdělávacím záměrům, očekávaným výstupům i klíčovými kompetencím uvedených ve školním vzdělávacím programu a výsledky hodnocení využít ke zkvalitnění vzdělávacího procesu.
- Podpořit profesní rozvoj pedagogů realizací vzájemných hospitací v rámci mateřské školy i návštěv mateřských škol v okolí s cílem kolegiálního hodnocení, vzájemné inspirace a sdílení různých přístupů, nápadů, metod a forem v předškolním vzdělávání.

- Provádět cílenou sebereflexi směrem k využívání pestrého spektra metod a forem vzdělávání v pravidelných intervalech po ukončení realizovaných tematických celků.
- Obohacovat vzdělávací nabídku zařazováním kooperativních činností dětí ve flexibilních skupinách a aktivitami podporujícími objevování, samostatné řešení problémů, experimentování a iniciativu.
- Zaměřit se na uplatňování různých způsobů adresného pozitivního závěrečného zhodnocení aktivit dětí učitelkami, rozvíjet sebehodnocení i vzájemné vrstevnické hodnocení dětí prostřednictvím obrázků, emotikonů nebo vhodně voleného pohybu.
- Věnovat větší pozornost zařazování preventivně logopedických aktivit a zdravotně preventivních pohybových aktivit do průběhu vzdělávání.
- Přizpůsobit odpolední odpočinek individuálním a fyziologickým potřebám jednotlivých dětí.
- Důsledněji vyhodnocovat účinnost využitých metod, forem a pedagogických přístupů při evaluaci realizovaných tematických celků s cílem sebereflexe učitelek.
- Uplatňovat při všech vzdělávacích aktivitách, včetně didakticky zacílených činností, cílenou diferenciaci a individualizaci dle aktuálních schopností, dovedností a potřeb dětí.
- Zařazovat pravidelné primární logopedické aktivity za účelem prevence poruch komunikačních schopností dětí.
- Sledovat vzdělávací výsledky a pokroky dětí účelně vedenou pedagogickou diagnostikou a stanovováním konkrétních pedagogických záměrů podporujících jejich rozvoj.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřské školy Polom, ze dne 30. 3. 2007 včetně Dodatku č. 1 ze dne 3. 11. 2007
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení o právnické osobě s názvem Mateřská škola Polom 52, příspěvková organizace ze dne 1. 4 2019
3. Jmenování do funkce ředitelky příspěvkové organizace, s účinností od 1. 9. 2007 včetně Potvrzení ve funkci ze dne 30. 8. 2013 na dobu 6 let
4. Osvědčení-Studium pro ředitele škol a školských zařízení ze dne 16. 12. 2009
5. Koncepce mateřské školy s platností od 1.9.2015

6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání na školní 2018/2019 s motivačním názvem „Rok s veverkou Zrzečkou a kamarády“ čj.: Dok. 6/2016 s platností od 1. 9. 2018
7. Školní řád MŠ, ze dne 1. 9. 2018, čj.: Dok. 9/2018 včetně prezenční listiny o seznámení zákonných zástupců s dokumenty školy
8. Vnitřní řád školní jídelny ze dne 1. 1. 2019
9. Třídní knihy školní roky 2017/2018, 2018/2019
10. Evidence docházky dětí, školní rok 2018/2019 ke dni inspekce
11. Třídní vzdělávací program, školní rok 2018/2019
12. Pedagogická diagnostika
13. Školní matrika, školní rok 2018/2019
14. Záznamy z pedagogických rad, školní roky 2017/2018, 2018/2019,
15. Minimální preventivní program, nedatováno
16. Záznamy z třídních schůzek a doklady o komunikaci se zákonnými zástupci
17. Personální dokumentace pedagogických zaměstnanců, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání
18. Doklady vztahující se k zajištění ochrany zdraví a bezpečnosti dětí
19. Doklady vztahující se k zajištění školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Opletalová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Opletalová v. r.

Ing. Markéta Tomečková, kontrolní pracovnice

Ing. Markéta Tomečková v. r.

V Olomouci, 6. 5. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jarmila Proklová, ředitelka školy

Jarmila Proklová v. r.

V Polomi 10. 5. 2019